

Funded
by the European Union
and the Council of Europe

EUROPEAN UNION

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Implemented
by the Council of Europe

Strasbourg, Septembrie 2021

***CONVENȚIA CADRU A CONSILIULUI EUROPEI PRIVIND
VALOAREA PATRIMONIULUI CULTURAL PENTRU SOCIETATE
(CONVENȚIA DE LA FARO)***

Proiectul comun al Consiliului Europei și Uniunii Europene
The Faro Way: enhanced participation in cultural heritage

Al patrulea seminar regional
„Convenția de la Faro: de la cuvinte la acțiune”

14-15 octombrie 2021

Organizat în colaborare cu

MINISTERUL CULTURII

Institutul Național al
Patrimoniului

Ministerul Culturii

INTRODUCERE

Consiliul Europei, Institutul Național al Patrimoniului și Ministerul Culturii din România organizează o întâlnire la nivel înalt privind *Convenția de la Faro: de la cuvinte la acțiune*, care va avea loc în perioada 14 - 15 octombrie 2021 într-un format hibrid (participarea va fi posibilă atât fizică, cât și online).

Întâlnirea are loc în cadrul parteneriatului dintre Consiliul Europei și Uniunea Europeană privind sectorul cultural și cel al patrimoniului cultural și, mai precis, în cadrul proiectului comun „*The Faro Way: enhanced participation in cultural heritage*”, care vizează promovarea și diseminarea principiilor Convenției Consiliului Europei de la Faro și încurajarea semnării, ratificării și punerii sale în aplicare în Statele membre.

Evenimentul va fi ultimul dintre cele patru seminarii regionale în cadrul proiectului comun menționat mai sus, continuând seria seminariilor anterioare desfășurate la Madrid (decembrie 2018), Maastricht (mai 2019) și Tbilisi (iunie 2021, întâlnire online). Acesta va reuni părțile interesate din sectorul patrimoniului cultural din diferite țări și va viza reflectarea asupra principiilor Convenției de la Faro, interpretare și implicații, precum și schimbul de experiențe și crearea unui spațiu interactiv pentru colaborare între participanți.

Mai mult, întrucât multe țări din Sud-Estul Europei au ratificat deja Convenția de la Faro, reuniunea se va concentra în special asupra schimbului de bune practici între Statele membre și a inițiativelor comunităților patrimoniale și ale societății civile, vizând modul în care sunt aplicate de fapt principiile convenției. Scopul este acela de a prezenta aceste exemple de bună practică și plusul valoare adus Statelor membre pentru implementarea principiilor Convenției în gestionarea patrimoniului cultural.

OBIECTIVELE EVENIMENTULUI

Întâlnirea va avea următoarele obiective:

1. să reflecteze asupra principiilor Convenției de la Faro și a multiplelor utilizări ale acestora în practică;
2. să prezinte exemple de bune practici susținute de autoritățile naționale, comunitățile patrimoniale și societatea civilă cu privire la punerea în aplicare a Convenției de la Faro;
3. să evidențieze valoarea adăugată și beneficiile semnării, ratificării și punerii în aplicare a Convenției de la Faro pentru toate părțile interesate;
4. să ofere îndrumări pentru punerea în aplicare a principiilor Convenției de la Faro;
5. să faciliteze schimbul de informații și dialogul între participanții din diferite țări;
6. să încurajeze cooperarea între sectorul public și societatea civilă și să discute rolul autorităților naționale și al societății civile în guvernarea patrimoniului cultural.

Deși întâlnirea are loc în una dintre țările care nu au ratificat încă Convenția de la Faro, bunele practici existente privind punerea în aplicare a principiilor Convenției de către societatea civilă și comunitățile patrimoniale din România vor fi evidențiate pentru a ilustra potențialul acestor principii și relevanța adoptării Convenției de către Statele membre.

ABORDARE

Prin prezentări și discuții pe teme specifice, participanții vor avea ocazia de a face schimb de bune practici cu privire la punerea în aplicare a Convenției de la Faro și de a lua parte la crearea de oportunități pentru sinergii, cooperare și schimbări în abordarea patrimoniului de către autorități.

În plus, vizitele de studiu la două inițiative locale care aplică deja unele dintre principiile Convenției de la Faro vor avea ca scop ilustrarea modului în care diferitele părți interesate sau autoritățile pot fi implicate în etapa de implementare.

REZULTATE AȘTEPTATE

După acest al patrulea seminar, se dorește ◦ evidențierea beneficiilor și a valorii adăugate pe care le poate aduce Convenția de la Faro și ◦ să ofere îndrumări practice cu privire la modul de implementare a principiilor din Statele membre care au ratificat deja Convenția.

Seminarul ar trebui, de asemenea, să încurajeze autoritățile naționale să participe și să se angajeze mai mult în privința principiilor Convenției de la Faro și să dezvolte inițiative pentru punerea lor în aplicare.

Mai mult, prin schimbul de bune practici și experiențe, seminarul ar trebui să încurajeze Statele membre care nu au făcut încă acest lucru să semneze și să ratifice Convenția, prezentând valoarea adăugată adusă de aceasta.

În cele din urmă, seminarul ar trebui să creeze un impuls pentru o participare sporită a societății civile la gestionarea patrimoniului cultural, în conformitate cu principiile Convenției.

Rezultatele tuturor celor patru seminarii regionale vor oferi conținut pentru publicațiile planificate – un catalog dedicat bunelor practici și un document de orientare a politicilor pentru Statele membre. Acestea vor contribui, de asemenea, la dezvoltarea *Interactive Toolkit: Find your Faro Way* (un ghid sub formă de joc pentru aplicarea practică a principiilor Convenției de la Faro), care va fi prezentat la încheierea evenimentului proiectului comun: o conferință la nivel înalt în noiembrie 2021 care marchează a X-a aniversare a intrării în vigoare a Convenției de la Faro.

INFORMAȚII GENERALE

1. CONVENȚIA DE LA FARO

Convenția – cadru privind valoarea patrimoniului cultural pentru societate (Convenția de la Faro) este o convenție despre patrimoniu cultural, concepută în beneficiul societății și implementată de cetățenii europeni. Aceasta prezintă un cadru de definire a rolului societății civile în procesele de luare a deciziilor și de gestionare a patrimoniului cultural în care societatea operează și evoluează.

Convenția subliniază aspectele importante ale patrimoniului în ceea ce privește drepturile omului și democrația. În plus, promovează o înțelegere mai largă a patrimoniului și a relației sale cu comunitățile și societatea și încurajează cetățenii să recunoască importanța obiectivelor și a siturilor de patrimoniu prin semnificațiile și valorile pe care le reprezintă pentru ei.

Acest instrument a fost adoptat de Comitetul Miniștrilor Consiliului Europei la 13 octombrie 2005 și deschis Statelor membre spre semnare la Faro (Portugalia) la 27 octombrie același an. Convenția a intrat în vigoare la 1 iunie 2011 și până în prezent 21 de țări au ratificat documentul și alte 7 țări l-au semnat.

Este important de subliniat faptul că principiile Convenției de la Faro ar putea servi drept îndrumare pentru politicile Statelor membre în domeniul patrimoniului cultural, lăsând în același timp libertate autorităților de a pune în aplicare principiile în conformitate cu contextele naționale.

Convenția de la Faro subliniază trei aspecte principale:

- Drepturile și responsabilitățile comune față de patrimoniul cultural în cadrul unei abordări strategice integrate;
- Rolul patrimoniului cultural ca resursă pentru construirea unor societăți mai democratice și îmbunătățirea mediului de viață și a calității vieții;
- Legăturile dintre drepturile patrimoniului și drepturile omului: fiecare persoană are dreptul să se angajeze prin patrimoniul cultural în alegerea sa, respectând în același timp drepturile și libertățile altora.

Prin urmare, Convenția de la Faro are mai multe principii directoare:

- Moștenirea culturală este un mijloc și nu un scop;
- Implicarea grupurilor și a organizațiilor, luând în considerare diferite medii, responsabilități și capacități ale fiecărui grup sau organizație;
- Patrimoniul cultural se referă la relația dintre oameni, locuri și povești; la sentimentul de apartenență;
- Coeziunea socială poate fi consolidată prin crearea unei responsabilități comune față de patrimoniul cultural;
- Patrimoniul cultural poate contribui la protejarea și menținerea diversității culturale și a localității (simțul locului) într-un moment de standardizare.

Astfel de concepte pot constitui provocări privind abordarea obișnuită a guvernării patrimoniului cultural, unde identificarea, protejarea, conservarea și promovarea sunt dezvoltate în principal prin intermediul autorităților publice. Decizia Statelor de a aproba Convenția de la Faro și de a participa la implementarea acesteia ar trebui să asigure o abordare echilibrată între rolul mai tradițional al autorităților și implicarea sporită a societății civile în prezent. Acest lucru va permite păstrarea patrimoniului existent, promovând în același timp utilizarea acestuia în abordarea problemelor societăților.

2. PROIECTUL COMUN *THE FARO WAY*

Importanța încurajării rolului sporit al societății civile în guvernarea patrimoniului a fost agreată de Comisia Europeană și de Consiliul Europei, astfel că acestea promovează principiile Convenției de la Faro prin proiectul comun *The Faro Way: enhanced participation in cultural heritage*.

Proiectul comun este structurat în jurul a trei obiective majore:

- A** asigurarea angajamentului tuturor părților interesate, în special a autorităților naționale, față de principiile Convenției de la Faro;
- B** prezentarea exemplelor concrete de punere în aplicare a principiilor la nivel național, regional și local;
- C** construirea unei cooperări pe termen lung a părților interesate pentru a transpune principiile Convenției de la Faro în acțiune.

Trei linii principale de acțiune sunt luate în considerare pentru a atinge obiectivele de mai sus:

1. Creșterea numărului de semnături și ratificări ale Convenției de la Faro

Angajamentul autorităților naționale față de principiile Convenției de la Faro este promovat prin patru seminarii regionale cu mai multe părți interesate și o conferință finală cu scopul de a pleda pentru o mai mare implicare a tuturor părților interesate.

2. Promovarea punerii în aplicare a Convenției de la Faro

Acțiunile concrete pentru punerea în aplicare a principiilor Convenției de la Faro sunt încurajate prin exemple de realizări inspirate din Convenția de la Faro și prin producerea de materiale interactive care să susțină implicațiile pentru diferitele părți interesate.

3. Construirea pe o rețea pan-europeană dinamică

Sustenabilitatea pe termen lung a principiilor Convenției de la Faro este asigurată printr-o rețea de părți interesate în domeniul patrimoniului - care se bazează pe rețeaua existentă a Convenției de la Faro - pentru a continua susținerea acțiunilor legate de Convenție prin schimbul de cunoștințe și experiențe.